

Sygn. akt I C 811/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Lidia Grzelak

Protokolant: st. sekr. sąd. Jolanta Dziki

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2017 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko (...) Szpitalowi Wojewódzkiemu w C.

o zapłatę 5381,50 zł

I zasądza od pozwanego (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. na rzecz powoda Przedsiębiorstwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 2325,06 zł (dwa tysiące trzysta dwadzieścia pięć złotych sześć groszy) z tym, że:

- kwotę 116,06 zł (sto szesnaście złotych sześć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 22 lutego 2017 r. do dnia zapłaty;

- kwotę 2209,00 zł (dwa tysiące dwieście dziewięć złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 14 lutego 2017 r. do dnia zapłaty;

II w pozostałym zakresie umarza postępowanie;

III zasądza od pozwanego (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. na rzecz powoda Przedsiębiorstwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 1917,00 zł (jeden tysiąc dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 1817,00 zł (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV nakazuje Skarbowi Państwa wypłacić powodowi Przedsiębiorstwu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 150,00 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu części opłaty sądowej.

Sygn. akt I C 811/17

UZASADNIENIE

W dniu 14 lutego 2017 r. (data stempla operatora pocztowego) powód Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wniósł pozew przeciwko (...) Szpitalowi Wojewódzkiemu w C., żądając zasądzenia na swoją rzecz kwoty 5381,50 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Powód wniósł ponadto o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pismem procesowym z dnia 27 lutego 2017 r., przed doręczeniem pozwanemu odpisu pozwu, powód cofnął pozew co do kwoty 3056,44 zł, wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 2325,06 zł, w tym kwoty 116,06 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 22 lutego 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 2209,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Powód podtrzymał żądanie zapłaty kosztów procesu, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego. Zmiana żądania była wynikiem zapłaty przez pozwanego w dniu 21 lutego 2017 r. kwoty 3061,80 zł, zaliczonej przez powoda na poczet należności dochodzonej w niniejszym procesie.

Pozwany (...) Szpital Wojewódzki w C. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, w dniu 3 listopada 2015 r. (...) Szpital Wojewódzki w C. oraz Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. zawarły umowę nr (...), której przedmiotem była dostawa materiałów jednorazowego użytku wymienionych w zestawieniu asortymentowo – wartościowym stanowiącym załącznik do umowy. Umowa obowiązywać miała przez okres 24 miesięcy od daty jej zawarcia, o czym stanowi § 2 ust. 1 umowy. Zgodnie zaś z § 4 ust. 1 umowy, Szpital zobowiązany był zapłacić cenę za dostarczony towar oraz za czynsz dzierżawny w terminie 30 dni od daty wystawienia faktury VAT. Stosownie zaś do § 5 ust. 1 umowy, wykonawca zobowiązał się dostarczać towar sukcesywnie w terminie 2 dni roboczych od daty otrzymania zamówienia (umowa z załącznikiem k. 9 – 10).

Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. dostarczył zamówione towary, a następnie wystawił z tego tytułu faktury VAT. Łączna wartość tych faktur wyniosła 3061,80 zł, w tym:

- faktura nr (...) z dnia 22 lutego 2016 r. na kwotę 340,20 zł z terminem płatności 23 marca 2016 r.;
- faktura nr (...) z dnia 15 marca 2016 r. na kwotę 510,30 zł z terminem płatności 14 kwietnia 2016 r.;
- faktura nr (...) z dnia 8 sierpnia 2016 r. na kwotę 510,30 zł z terminem płatności 7 września 2016 r.;
- faktura nr (...) z dnia 31 sierpnia 2016 r. na kwotę 340,20 zł z terminem płatności 30 września 2016 r.;
- faktura nr (...) z dnia 23 września 2016 r. na kwotę 510,30 zł z terminem płatności 23 października 2016 r.;
- faktura nr (...) z dnia 18 października 2016 r. na kwotę 510,30 zł z terminem płatności 17 listopada 2016 r.;
- faktura nr (...) z dnia 15 listopada 2016 r. na kwotę 340,20 zł z terminem płatności 15 grudnia 2016 r. (faktury k. 11 – 20).

(...) Szpital Wojewódzki w C. zapłacił z opóźnieniem należności wynikające z faktur:

- nr (...) z dnia 13 kwietnia 2016 r. na kwotę 340,20 zł z terminem płatności 13 maja 2016 r.;
- nr (...) z dnia 26 kwietnia 2016 r. na kwotę 550,80 zł z terminem płatności 26 maja 2016 r.;
- nr (...) z dnia 20 maja 2016 r. na kwotę 510,30 zł z terminem płatności 19 czerwca 2016 r.;
- nr (...) z dnia 16 czerwca 2016 r. na kwotę 510,30 zł z terminem płatności 16 lipca 2016 r.;
- nr (...) z dnia 30 czerwca 2016 r. na kwotę 510,30 zł z terminem płatności 30 lipca 2016 r.

Zapłata należności wynikających z powyższych faktur nastąpiło w dniu 31 stycznia 2017 r. Łączna kwota skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wymagalności należności wynikających z poszczególnych faktur do dnia zapłaty tj. do dnia 31 stycznia 2017 r. wynosi 115,37 zł (bezsporne).

Pismem z dnia 3 lutego 2017 r. Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wezwało (...) Szpital Wojewódzki w C. do zapłaty należności wynikających z w/w faktur oraz odsetek za opóźnienie w terminie do dnia 10 lutego 2017 r. z zastrzeżeniem, że w przypadku braku dokonania wpłaty w powyższym terminie sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego. Szpital na to wezwanie nie odpowiedział (bezsporne).

W dniu 21 lutego 2017 r. Szpital zapłacił Przedsiębiorstwu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 3061,80 zł w tytule przelewów wpisując „(...), (...), (...), (...), (...), (...), (...)”. Dokonaną wpłatę Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. zaliczyło na podstawie art. 451 § 1 kc, na poczet odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych w kwocie 5,36 zł (skapitalizowane odsetki od kwoty 3061,80 zł za okres od dnia 14 lutego 2017 r. do dnia 21 lutego 2017 r.) na poczet odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych w kwocie 110,70 zł (skapitalizowane odsetki od kwoty 3061,80 zł za okres od dnia wymagalności poszczególnych należności do dnia 13 lutego 2017 r.), na poczet należności głównych wynikających z faktur nr (...) oraz kwotę 224,14 zł na poczet należności głównej wynikającej z faktury nr (...). Do zapłaty pozostała część należności głównej wynikającej z faktury nr (...) w kwocie 116,06 zł (bezsporne).

Stan faktyczny w niniejszej sprawie jest bezsporny. Roszczenie zostało oparte na dokumentach, tj. umowie z dnia 3 listopada 2015 r. oraz fakturach VAT, które nie zostały zakwestionowane przez pozwanego. Pozwany nie negował przy tym ani faktu dostawy materiałów jednorazowego użytku, stosownie do wystawionych faktur, ani tego, że nie zapłacił powodowi za dostarczony mu towar do dnia ich wymagalności, a dopiero w toku procesu.

Sąd zważył, co następuje:

Strony niniejszego procesu łączyła umowa dostawy zawarta w dniu 3 listopada 2015 r.

Zgodnie z art. 605 kc, przez umowę dostawy dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku oraz do ich dostarczenia częściami albo okresowo, a odbiorca zobowiązuje się do odebrania tych rzeczy i do zapłacenia ceny.

W sprawie niniejszej bezspornym było, iż dostawca spełnił swój obowiązek i dostarczył materiały jednorazowego użytku zgodnie z zamówieniem szpitala, zaś odbiorca – szpital odebrał te rzeczy, lecz nie zapłacił ceny w terminie ustalonym zgodnie z § 4 ust 1 tej umowy. Dopiero w toku niniejszego procesu tj. w dniu 21 lutego 2017 r. dokonał wpłaty na poczet dochodzonej należności tj. kwoty 3061,80 zł. Należność została przez powoda zaliczona zgodnie z art. 451 § 1 kc. Wskazać należy, że wprawdzie dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić, jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne.

Wobec powyższego powód w toku procesu cofnął pozew w zakresie kwoty 3061,80 zł, podtrzymując pozostałe żądania pozwu, tj. żądanie zasądzenia odsetek, rekompensaty i kosztów procesu.

Zgodnie z art. 203 § 1 kpc, pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Natomiast § 4 tego artykułu stanowi, iż sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Sąd stwierdził, że powód skutecznie cofnął pozew w zakresie kwoty 3061,80 zł. W związku z powyższym umorzył postępowanie w tym zakresie o czym orzeczono w pkt III wyroku.

Sąd uwzględnił powództwo w zakresie żądania zapłaty kwoty 116,06 zł stanowiącej część należności wynikającej z faktury nr (...) wraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 22 lutego 2017 r. do dnia zapłaty (na poczet odsetek od tej należności za okres od dnia 14 lutego 2017 r. do dnia 21 lutego 2017 r. zaliczono kwotę 0,60 zł z kwoty 3061,80 zł wpłaconej dnia 21 lutego 2017 r.).

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Zgodnie z art. 4 cytowanej ustawy transakcją handlową w rozumieniu ustawy jest umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. Zakresem ustawy objęte są zatem umowy zawierane w związku z wykonywaną przez strony tych umów działalnością, w których obowiązek zapłaty stanowi ekwiwalent świadczenia niepieniężnego w rozumieniu przepisu art. 487 § 2 kc, którym to świadczeniem niepieniężnym jest dostarczenie towaru lub świadczenie usług. Dodatkowo ustawodawca w przepisie art. 2 ustawy sformułował katalog podmiotów, które powinny być stronami transakcji handlowych, aby do tych transakcji mogły znaleźć zastosowanie postanowienia umowy.

Zgodnie z art. 2 pkt 1-3 powołanej ustawy, stosują się ją do transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są:

- 1) przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 2) podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 3) podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych.

Niewątpliwie strona powodowa, jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, do którego stosuje się ustawę o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Zdaniem Sądu powołaną ustawę stosuje się również do strony pozwanej (art. 3 pkt 3 cytowanej ustawy). Strona pozwana mimo, że zgodnie z ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej nie jest przedsiębiorcą, to zaliczana jest do jednostek sektora finansów publicznych i podlega obowiązkowi stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych. Przepis art. 3 Prawa zamówień publicznych wymienia podmioty udzielające zamówień publicznych, a wśród nich – w ust. 1 pkt 1 – jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych. Podmiotami zaliczonymi do jednostek sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych są w obecnie obowiązującym stanie prawnym podmioty wymienione w art. 99 ustawy o finansach publicznych, tym także samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej.

Mając zatem na uwadze, że strony w niniejszej sprawie są podmiotami, które mogą być wyłącznymi stronami transakcji handlowych, w związku z prowadzoną przez siebie działalnością, i zawarły umowę, której przedmiotem było odpłatne dostarczenie towaru należało uznać, że w niniejszej sprawie znajdowały zastosowanie przepisy powołanej ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki w wysokości odsetek za zwłokę określanej na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki

- 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie,
- 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie albo wezwaniu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 i 3. W dniu 1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, która do ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wprowadziła m.in. zmiany: dodała art. 4a, który stanowi –

„do transakcji handlowych nie stosuje się przepisu art. 481 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny” oraz art. 8 ust. 1 otrzymał następujące brzmienie – „W transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie,
- 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.”.

Natomiast w art. 55 ust. 2 - w przypadku transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, zawieranych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe i art. 56 - do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Biorąc pod uwagę powyższe, do opóźnień w zapłacie dotyczących wierzytelności wynikających z transakcji handlowych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, które to opóźnienia powstały po dniu 1 stycznia 2016 r., stosujemy odsetki za zwłokę w wysokości określonej na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tj. obecnie – jak wykazano powyżej - 8 %), gdyż w/w przepisy o transakcjach handlowych stanowią *lex specialis* wobec przepisów kodeksu cywilnego, a zatem wyłączają możliwość naliczania odsetek wynikającej z art. 481 § 2 kc w wysokości 7 % (wysokość obecnie obowiązujących odsetek ustawowych za opóźnienie – Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r., jeśli źródłem wierzytelności jest transakcja handlowa w rozumieniu w/w przepisów. Jednak w przypadku opóźnień w płatnościach, które powstały do dnia 31 grudnia 2015 r. istnieje możliwość wyboru reżimu prawnego wysokości odsetek za opóźnienie, tj. odsetek wynikających z art. 481 kc (w brzmieniu obowiązującym do 1 stycznia 2016 r.), bądź też art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (również w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2016 r.)

W niniejszej sprawie termin zapłaty należności upływał w terminie wskazanym w umowie, powielonym w treści faktur VAT. Skoro pozwany nie uiszczył należności w tych terminach, od dnia następnego należą się wierzycielowi odsetki ustawowe - zgodnie z treścią wyżej cytowanych przepisów.

Wobec powyższego Sąd zasądził dochodzoną pozewem (po uwzględnieniu dokonanej przez pozwanego zapłaty w toku procesu) należność zgodnie z żądaniem, tj. zasądził od pozwanego (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. na rzecz powoda Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 116,06 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 22 lutego 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 115,37 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 14 lutego 2017 r. do dnia zapłaty.

Odnosząc się do roszczenia powoda Przedsiębiorstwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. w zakresie żądania zapłaty kwoty 2093,63 zł tytułem rekompensaty stanowiącej równowartość zryczałtowanego odszkodowania w kwocie 40 euro przeliczonego po średnim kursie ogłoszonym przez NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne ujęte w fakturze VAT stało się wymagalne, wskazać należy, że w ocenie Sądu, zasługuje na uwzględnienie.

Powód domaga się zapłaty rekompensaty z tytułu opóźnienia w zapłacie należności wynikających z faktur nr (...).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, równowartość kwoty 40,00 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne. Stosownie zaś do ust. 3 art. 10 cyt.

ustawy, uprawnienie do kwoty, o której mowa w ust. 1, przysługuje od transakcji handlowej, z zastrzeżeniem art. 11 ust. 2 pkt 2.

Zgodnie natomiast z art. 11 ust. 1 i 2 cyt. ustawy informacje o jednostce

, strony transakcji handlowej mogą ustalić w umowie harmonogram spełnienia świadczenia pieniężnego w częściach, pod warunkiem że ustalenie takie nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela. Jeżeli strony transakcji handlowej ustaliły w umowie, że świadczenie pieniężne będzie spełniane w częściach, uprawnienie do:

1) odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1,

2) kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 1, oraz zwrotu poniesionych kosztów odzyskiwania należności, o których mowa w art. 10 ust. 2

- przysługuje w stosunku do każdej niezapłaconej części.

Sąd podziela pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2015 r. w sprawie III CZP 94/15, zgodnie z którym, rekompensata za koszty odzyskiwania należności w wysokości 40 euro, przewidziana w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, przysługuje wierzycielowi bez konieczności wykazania, że koszty te zostały poniesione. Roszczenie o rekompensatę w wysokości 40 euro powstaje po upływie terminów zapłaty ustalonych w umowie lub ustalonych zgodnie z art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 4 tej ustawy.

W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że art. 10 cyt. ustawy

przewiduje sankcję, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. W takiej sytuacji wierzycielowi przysługuje nie tylko roszczenie o zapłatę odsetek, przewidziane w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1 ustawy, ale dodatkowo równowartość kwoty 40 euro jako rekompensata za koszty odzyskiwania należności. Przewidziane w art. 10 ustawy uprawnienie wierzyciela jest oderwane od spełnienia przez niego dodatkowych warunków, poza tym że spełnił swoje świadczenie oraz nabył prawo do żądania odsetek. Jest to uprawnienie, które nie zależy od tego, czy wierzyciel poniósł w konkretnej sytuacji jakiegokolwiek uszczerbek związany z spełnieniem przez dłużnika jego świadczenia z opóźnieniem. Celem tej regulacji nie jest rekompensata wierzycielowi kosztów, jakie poniósł w związku z dochodzeniem należności odnoszących się do konkretnej transakcji, lecz skłonienie dłużnika do zapłaty w terminach określonych w ustawie oraz dyrektywie 2011/7/UE, stanowiącej podstawę jej wprowadzenia do prawa polskiego. Skoro zaś celem tej dyrektywy jest zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, to uprawnienie do żądania od dłużnika zryczałtowanego zwrotu kosztów odzyskiwania należności należy postrzegać jako jeden ze środków służących realizacji tego celu. Podobnie jak obowiązek zapłaty odsetek nie jest związany z koniecznością wykazywania, że wierzyciel poniósł szkodę i że niewykonanie świadczenia w terminie było spowodowane okolicznościami, za które dłużnik ponosił odpowiedzialność, także obowiązek zapłaty równowartości 40 euro nie jest zależny od tych okoliczności. Sąd Najwyższy podkreślił, że mając na względzie dolegliwość dla dłużnika takiej sankcji, do sądu orzekającego w sprawach o przyznanie równowartości 40 euro należy zbadanie, czy w okolicznościach konkretnej sprawy wierzyciel nie nadużył przyznanego mu prawa (art. 5 kc).

W ocenie Sądu, pozwany Szpital, nie regulując należności w terminie, sam narusza zasady współzycia społecznego, nie może zatem korzystać z ochrony wynikającej z art. 5 kc. Stwierdzić bowiem należy, że to niesumienne i oczywiście niewłaściwe postępowanie pozwanego szpitala doprowadziło do zainicjowania procesu i powstania związanych z nim kosztów, przy uwzględnieniu, że wysokości należności wynikających z poszczególnych faktur nie były znaczne. Pozwany, z uwagi na swoje postępowanie, nie zasługuje więc na potraktowanie go w uprzywilejowany sposób, a w rezultacie na zwolnienie go z obowiązku zapłaty rekompensaty przeciwnikowi. Podkreślić należy, że w umowie z dnia 3 listopada 2015 r. zagwarantowano dokonywanie przez powoda sukcesywnych dostaw, co zabezpieczono możliwością nałożenia na dostawcę kar umownych. Pozwany podniósł, że powodem nieuregulowania przez niego w terminie zobowiązań jest brak wystarczających środków finansowych spowodowany niedostatecznym dofinansowaniem tego podmiotu przez NFZ, a nie brakiem jego dobrej woli w spłaceniu zobowiązań. Wskazać jednak należy, że obie strony

procesu w chwili zawarcia umowy i powstania zobowiązania były profesjonalistami stale zajmującymi się tego typu działalnością. Pozwany szpital, zamawiając u powoda produkty, znając swoje możliwości finansowe i ograniczenia wynikające z refundowanego systemu zapłaty za udzielane świadczenia, obowiązany był tak ukształtować stosunek zobowiązaniowy z powodem, aby uwzględniał on realia w zakresie czy to ilości zamawianych artykułów, czy też terminu płatności. To na Szpitalu ciąży obowiązek takiego gospodarowania uzyskanymi środkami, aby posiadać aktywa na bieżące regulowanie należności, nie zaś jego kredytowanie przez kontrahentów, wbrew ich woli i ustaleniom umownym. Przede wszystkim jednak należy podkreślić, że faktem znanym sądowi z urzędu jest nie regulowanie przez pozwanego należności wobec swych kontrahentów, o czym świadczą liczne procesy sądowe. Jego obowiązkiem jest więc zaciąganie jedynie takich zobowiązań, które będzie w stanie realizować. To na tym bowiem podmiocie ciąży obowiązek takiego gospodarowania uzyskanymi środkami, aby posiadać środki na bieżące regulowanie należności wobec swoich kontrahentów. Niedopuszczalnym jest przenoszenie kosztów finansowania działalności pozwanego na inne podmioty. Są one uczestnikami obrotu gospodarczego, których celem i zadaniem jest osiąganie zysku. Do zakresu ich działalności nie należy kredytowanie działalności innych jednostek, nawet takich, jakimi są szpitale.

W związku z powyższym Sąd uwzględnił roszczenie w zakresie zapłaty rekompensaty.

Orzekając w zakresie kosztów procesu, Sąd miał na uwadze, iż zasadą jest – co wynika z treści art. 203 § 2 kpc – że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady, jeżeli powód wykaze, że wystąpienie

z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia powództwa. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 kpc) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2012 r. w sprawie II CZ 208/11).

W związku z powyższym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1917,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu stosownie do art. 98 kpc. Na kwotę tę złożyły się opłata sądowa od pozwu w kwocie 100,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, w łącznej kwocie 1817,00 zł ustalone stosownie do treści przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Jednocześnie Sąd nakazał Skarbowi Państwa wypłacić powodowi Przedsiębiorstwu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 150,00 zł tytułem zwrotu części opłaty sądowej od części roszczenia, w zakresie którym cofnięto pozew, stosownie do art. 79 ust. 1 lit. b) ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.